

بررسی عملکرد مدیریت شهری با رویکرد توسعه پایدار و ارتقاء امنیت اجتماعی

هدی مسلمی طرقي^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ تاریخ چاپ: ۱۴۰۴/۰۵/۱۸

چکیده

هدف از این پژوهش، بررسی رابطه عملکرد مدیریت شهری رویکرد توسعه پایدار با امنیت اجتماعی در شهر تهران می باشد. تحقیق حاضر از نوع کاربردی با بهره گیری از روش پیمایشی انجام گرفته است. جامعه آماری این تحقیق مردم شهر تهران و نمونه آماری با توجه به فرمول کوکران ۳۸۴ نفر تعیین گردیده است. از این رو بر اساس نظریات مطرح در حوزه مدیریت شهری و رویکرد توسعه پایدار امنیت اجتماعی و پژوهش های انجام شده، مولفه های آنها شناسایی شده است. پس از تدوین مدل نظری و جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته، اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار spss 21 مورد ارزیابی قرار گرفته است. پس از انجام آزمون های آماری توصیفی و تبیینی (همبستگی پیرسون) مربوطه جهت سنجش تأثیر عملکرد مدیریت شهری بر رویکرد توسعه پایدار و مولفه های ۴ گانه امنیت اجتماعی (جانی، مالی، سیاسی و شغلی)، یافته پژوهش مبین آن است که متغیر مدیریت شهری با هر ۴ مولفه امنیت اجتماعی رابطه مثبت و مستقیم دارند به طوری که بهبود عملکرد مدیریت شهری می تواند بر توسعه پایدار و ارتقاء امنیت جانی، مالی، سیاسی و شغلی را در پی داشته باشد و بالعکس.

واژگان کلیدی

مدیریت شهری، رویکرد توسعه پایدار، امنیت اجتماعی، امنیت شغلی، امنیت جانی، امنیت سیاسی، امنیت مالی

۱. دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری. Hoda.moslemi278@gmail.com

مقدمه

توسعه پایدار به عنوان حفظ خواسته‌های جمعیت فعلی بدون به خطر انداختن خواسته‌های آیندگان شناخته می‌شود و زندگی پایدار یعنی رفع نیازهای ما در حال حاضر به گونه‌ای که مردم در آینده نیز بتوانند نیازهای خود را برآورده کنند. این هدف بزرگ نیازمند توجه در سطوح محیط زیستی، اجتماعی و اقتصادی است. توسعه پایدار شهری عبارت است از استفاده شهر از منابع و فضا به گونه‌ای که نیازهای ساکنان آن را در زمان حال برآورده کند بدون اینکه بر نیازهای ساکنین در آینده تأثیر منفی بگذارد. این روش توسعه شهری با هدف به حداقل رساندن آسیب به محیط زیست و حفظ هر چه بیشتر منابع و انتقال به منابع تجدیدپذیر در صورت امکان انجام می‌شود.

به لحاظ عملی، اگرچه اصول و روشهای اداره شهرها در جوامع مختلف و در دوره های گوناگون متفاوت بوده است اما در هر حال شهرها همواره به نوعی اداره شده اند. دشوار فهمی و پیچیدگی مفهوم مدیریت شهری به برداشت های نظری گوناگون و تفسیرهای مختلف از آن بازمی گردد. گاهی مدیریت شهری در چارچوب نظام های سیاسی و در قالب سازمان های رسمی اداره شهر خلاصه شده است، گاهی مدیریت شهری به عنوان کاربرد اصول و روش های مدیریت سازمان های خصوصی در قلمرو عمومی تعریف شده است و گاهی نیز مدیریت شهری در قالب برنامه سازمان های بین المللی و به عنوان روشی برای حل معضلات رو به افزایش شهرهای کشورهای در حال توسعه تعریف شده است. علاوه بر اینها تعاریف دیگری از مدیریت شهری ارائه شده است که در این بررسی به آنها اشاره خواهد شد. تنوع این تعاریف، مدیریت شهری را به مفهومی مبهم، پیچیده و به تعبیر برخی از محققان، گریزان از تعریف تبدیل کرده است. با همه اینها تردیدی نیست که گسترش شهرنشینی و افزایش شهرها و به تبع آنها گسترش مسائل و معضلات شهری، مدیریت شهری را به یکی از مفاهیم کانونی مطالعات شهری تبدیل کرده است.

امروزه پدیده هایی همچون فقر و ناامنی شهری، جرایم خیابانی، اسکان غیررسمی، آلودگی محیط زیست، گسترش بخش غیررسمی، محرومیت از خدمات و زیرساخت ها، بخشی از مسائل و معضلات شهری را تشکیل می دهند. از این رو مدیریت شهری فقط در چارچوب محدود ارائه خدمات شهری خلاصه نمی شود بلکه افقها و ماموریت های بسیار گسترده تری را دربرمی گیرد.

توسعه پایدار شهری به توسعه ای گفته می‌شود که نیازهای یک جامعه را بدون به خطر انداختن توانایی نسل های آینده برای برآوردن نیازهای خود برآورده می کند و پایداری اقتصادی، محیط زیستی و اجتماعی را در اولویت قرار می دهد. هدف توسعه پایدار شهری حصول اطمینان از زیست پذیری شهرها و حمایت از انعطاف پذیری اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی در مواجهه با تغییرات آب و هوایی است. توسعه پایدار بر ایجاد شهرهایی متمرکز است که نه تنها از نظر اقتصادی پر جنب و جوش باشند، بلکه دارای کیفیت زندگی متعادل بین نیازهای اجتماعی و محیط زیستی جوامع باشند. توسعه پایدار راهبردهای کاهش آلودگی و حفظ منابع طبیعی را با بهبود حمل و نقل و مسکن، ایمنی و سلامت عمومی و امکانات اجتماعی ترکیب می کند و شامل رویکردهای یکپارچه برای برنامه ریزی شهری است که به نیازهای ذی نفعان محلی، جوامع و محیط زیست پاسخ می دهد.

یک شهر پایدار از طریق فعالیت های خود اثرات زیست محیطی را کاهش می دهد و الگوهای مصرف و تولید پایدار را مطابق با شرایط سرزمینی، جغرافیایی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خود ترویج می کند.

هدف مدیریت شهری، ارتقای شرایط کار و زندگی جمعیت ساکن، در قالب اقشار و گروه های مختلف اجتماعی و اقتصادی و حفاظت از حقوق شهروندان، تشویق به توسعه اقتصادی و اجتماعی پایدار و حفاظت از محیط کالبدی است (سعیدنیا، ۱۳۷۹: ۴۶). مدیریت شهری باید برای شهر برنامه ریزی کند، فعالیت های شهری را سازمان دهد و بر فعالیت های انجام شده نظارت کند و حتی برای انجام بهینه امور انگیزه ایجاد کند. حال عملکرد مطلوب و غیر مطلوب مدیریت شهری در انجام وظایف مورد اشاره می تواند منجر به افزایش و یا کاهش امنیت اجتماعی در جامعه شود. بنابراین در پژوهش حاضر به دنبال بررسی نقش عملکرد مدیریت شهری در رابطه با امنیت اجتماعی در بین شهروندان شهر تهران می باشد تا بتواند مولفه های مهم و تاثیر گذار بر ارتقاء امنیت اجتماعی را شناسایی و معرفی نماید. یافته های این تحقیق می تواند مدیران شهری را در بالا بردن امنیت اجتماعی با استفاده از عملکرد بهتر مدیریت شهری یاری رساند.

سؤال اساسی تحقیق به شرح زیر می باشد: نقش عملکرد مدیریت شهری بر توسعه پایدار و ارتقاء امنیت اجتماعی چیست؟

تحقیقات پیشین

جناب آقای کماسی (۱۳۹۱) در پژوهشی به تحلیل عملکرد مدیریت شهری شهر سنقر با تاکید بر نقش آن در توسعه کارآفرینی شهری و ارائه راهبردهایی جهت تعالی مدیریت شهری این شهر پرداخته است. جامعه آماری این تحقیق را سه گروه شهروندان عادی، نخبگان و مدیران شهری تشکیل داده اند. نتایج بدست آمده بیانگر آن است که شکاف بین ادراکات و انتظارات شهروندان از عملکرد مدیریت شهری، در بخش عمرانی - کالبدی (۱,۷۴-)، بخش اجتماعی - فرهنگی (۲,۰۵-) و بخش اقتصادی (۲,۴۳-) می باشد. این امر نشان دهنده عملکرد نامطلوب مدیریت شهری در هر سه بخش ذکر شده است. از دیدگاه جامعه آماری مورد مطالعه، این سه بخش دارای اهمیت یکسانی نبوده و بخش مالی - اقتصادی بیشترین اهمیت را برای آنان داشته و بخش های عمرانی - کالبدی و اجتماعی - فرهنگی به ترتیب در مراحل بعدی اهمیت قرار گرفته اند. به طور کلی نتایج این تحقیق نشان داده که مهمترین راهبردهای تعالی مدیریت شهری عبارتند از: تدوین و اجرای طرح های توسعه شهری، ایجاد مکان هایی به عنوان نماینده شهرداری مرکزی در نواحی مختلف، ایجاد منابع درآمدی جدید برای مدیریت شهری و جذب مشارکت شهروندان در تصمیمات مدیریت شهری.

ضرابی و جمالی نژاد (۱۳۸۹) با هدف تبیین نقش مدیریت هماهنگ شهری در امنیت اجتماعی به ارائه مدلی مطلوب برای شهرهای استان اصفهان پرداخته اند. این تحقیق از نوع کاربردی با دیدگاه توسعه ای با بهره گیری از روش پیمایشی انجام گرفته است. جامعه آماری، شامل شهرداران، اعضای شوراهای اسلامی و همچنین مدیران مناطق شهر اصفهان بوده است. یافته های پژوهش مبین آن است که دستیابی به ساختار مناسب در مدیریت هماهنگ شهری می تواند با همگرایی و تقویت امکانات اجرایی و اداری شهرها و قادر ساختن مقامات محلی برای شناسایی مشکلات و اولویت ها، ایجاد و اجرای سیاست های توسعه پایدار را تسهیل کند و با نظامی غیرمتمرکز؛ سیاست گذاری؛ برنامه ریزی و نظارت دقیق تر دولت؛ اقتدار و کارآمدی، پیشبرد سریع برنامه ها و همسو کردن امور محلی و ملی و احساس تعلق و همبستگی میان شهروندان را افزایش داده و در تحقق امنیت اجتماعی موثر باشد.

کانی و همکاران در سال ۱۳۹۳ به شناسایی مهمترین عوامل موثر بر توسعه بی رویه محلات حاشیه شهر بابل پرداخته اند. در این راستا مؤلفه های کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر آن مورد بررسی قرار گرفته اند. روش پژوهش در تحقیق حاضر، به صورت توصیفی - تحلیلی و پیمایشی و جامعه آماری شامل ساکنین مناطق حاشیه

ای شهر بابل بوده است. نتایج بدست آمده از تحلیل های همبستگی حاکی از آن است که بین عملکرد مسئولان شهرداری در تهیه و اجرای برنامه های عمرانی و خدمات رسانی، با افزایش میزان رضایت شهروندان در سطح ۹۹ درصد، رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین نتایج حاصل از آزمون کای اسکوتر نشان میدهد که بین ساخت و سازهای غیراصولی با مناسب بودن قیمت زمین در حاشیه شهر، پایین بودن درآمد حاشیه نشینان و عدم نظارت کافی شهرداری در زمینه ساخت و سازها، رابطه معنیداری وجود دارد. براین اساس باید علت ناموزون بودن و ساخت و سازهای غیراصولی در حاشیه شهر مورد مطالعه را در پایین بودن درآمد مردم و ارزانی زمین و مسکن نواحی حاشیهای نسبت به نواحی مرکزی شهر و همچنین کم توجهی مسئولان شهرداری جستجو نمود. نتایج بدست آمده از آزمون اسپیرمن نیز حاکی از آن است که شهروندان به تبع افزایش رضایت از عملکرد مدیران و مسئولان، میزان مشارکتشان بیشتر میشود. آزمون کروسکالوالیس به منظور مقایسه میزان مشارکت شهروندان در محلات هدف نشان میدهد که در محله های حاشیه ای کتی غربی و شرقی، میزان مشارکت نسبت به محله های موزیرج بیشتر است و از میانگین رتبهایی بالاتری برخوردارند. از این رو نظارت کافی و وافی مسئولان در امر ساخت و سازها به ویژه در نواحی حاشیه ای، تشویق و ترغیب شهروندان در اخذ مجوز ساخت و پروانه کسب مبتنی بر اصول و ضوابط شهرسازی، ارائه بهینه و مطلوب خدمات از سوی مسئولان و مدیران شهری و جلب مشارکت شهروندان در راستای تهیه و اجرای طرحهای توسعه شهری امری اجتنابناپذیر است.

کاظمیان و همکاران (۱۳۹۰) به ارزیابی عملکرد مدیریت شهری در پایداری محله ای ناحیه دو شهرداری منطقه ۴ تهران پرداخته اند. روش انجام کار آن ها در این تحقیق روش توصیفی پیمایشی و تحلیلی بوده است. یافته های تحقیق نشان می دهد، ناحیه دو شهرداری منطقه ۴ در مرز پایداری قرار دارد. همچنین عملکرد مدیریت شهری در بعد کالبدی با ۳۴٫۴ درصد بیشترین تاثیر و در بعد اقتصادی با ۶٫۳ درصد کمترین تاثیر را در پایداری کلی ناحیه دارد.

کماسی و حسینی (۱۳۹۳) به تبیین رابطه بین عملکرد مدیریت شهری و سرمایه اجتماعی شهروندان محله ولیعصر شمالی منطقه ۱۸ تهران پرداخته اند. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ روش تحقیق توصیفی- تحلیلی مبتنی بر مدل یابی معادلات ساختاری می باشد. جامعه آماری پژوهش را شهروندان محله ولیعصر تشکیل می داده اند. داده ها از طریق مطالعات کتابخانه ای- اسنادی و میدانی جمع آوری شده است. نتایج پژوهش بیانگر آن است که بین عملکرد مدیریت شهری در ابعاد اجتماعی- فرهنگی، عمرانی- کالبدی و ویژگی های درون سازمانی با سرمایه اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به طوریکه هر چقدر عملکرد مدیریت شهری کارآمدتر باشد سرمایه اجتماعی شهروندان نیز مطلوب تر خواهد بود.

مهدوی و همکاران (۱۳۹۲) به بررسی و تحلیل میزان رضایتمندی شهروندان از عملکرد شهرداری و شورای شهر کاشان پرداخته اند. میزان رضایت شهروندان در سه بعد اقتصادی، کالبدی- زیست محیطی و فرهنگی- اجتماعی مورد نظر بوده است. روش پژوهش پیمایشی و نمونه آماری شامل ۲۶۰ نفر که به صورت تصادفی انتخاب شده اند. نتایج یافته ها نشان داده که میزان رضایتمندی شهروندان از عملکرد شهرداری و شورای شهر در سطح متوسط به بالا قرار دارد. نتایج بدست آمده از آزمون کای اسکوتر نشان دهنده رضایتمندی بالای شهروندان از عملکرد شهرداری در ابعاد فرهنگی و کالبدی و همچنین رضایتمندی متوسط در بعد اقتصادی است. همچنین برای بررسی تفاوت در میزان رضایتمندی شهروندان منطقه ۱ و ۲ از عملکرد سازمان های مزبور از آزمون یومان ویتنی استفاده شده است که بجز در

چند مورد تفاوت معناداری بین رضایتمندی این دو منطقه وجود ندارد. از آزمون رگرسیون نیز برای بررسی رابطه بین وضعیت اجتماعی - اقتصادی شهروندان و میزان رضایتمندی از عملکرد شهرداری و شورای شهر استفاده شده است که نتایج نشان دهنده وجود تفاوت بین میزان تحصیلات و سطح رضایتمندی و همچنین وجود رابطه بین سن و درآمد و رضایتمندی از عملکرد سازمان های مزبور است.

در پژوهش هایی که در جامعه آمریکا با موضوع بررسی وضعیت پایگاه اقتصادی - اجتماعی خانواده ها در احساس امنیت آن ها توسط **رینوی و لاوری در سال ۲۰۰۹** انجام گرفته به گونه ایی نیازها و نگرانی های زنان در خانواده های طبقات پایین اشاره کرده و عمده نگرانی آن ها را در موقعیت های شغلی و اقتصادی ذکر کرده و این دغدغه و عدم امنیت در مادران منجر به عصبیت، افسردگی و بی خوابی و اختلال اجتماعی بیش تری می شود و حتی جدال های را بین همسران ایجاد می کند.

یکی پژوهش های نسبتاً متأخر توسط **کارو (۲۰۰۸)** صورت پذیرفته است. وی در تحقیقی با عنوان «ادراک ناامنی در فضای عمومی: متغیرهای شخصی، اجتماعی و محیطی» تأثیر جنس و جنسیت را در ادراک ناامنی بررسی می کند. نمونه مورد بررسی این پژوهش ۳۵۸ فرد (شامل ۱۷۵ زن و ۱۸۳ مرد) بالای ۱۵ سال از ساکنین منطقه پابل بارسلون بوده است. نتایج این پیمایش حاکی از آن است که علی رغم قوانین برخی رفتارها نظیر تهدیدهای شفاهی، توهین و یا خشونت در این منطقه روی می دهد و در این موارد عمدتاً زنان احساس ناامنی بیشتری می کنند. هر چند در این پژوهش عموماً زنان و مردان تمایل به احساس امنیت را به طور یکسان نشان دادند. البته مهاجرین به طرز معناداری تمایل به نشان دادن سطح بالاتری از امنیت فردی را نسبت به بومیان داشتند. نتایج دیگر این پژوهش حاکی از آن است که در گزینه هویت همراه با همسایگی مردان امتیاز بیشتری را کسب می کنند در صورتی که در این مورد تفاوت محسوسی بین مهاجرین و بومیان دیده نشده است. همانطور که انتظار می رفت همبستگی بالایی بین هویت و رضایت محلی یافت شده است. از سوی دیگر متغیر سن رابطه معکوس و معناداری را با امنیت نشان می دهد. به گونه ای که هر چه سن افزایش می یابد شاهد افزایش احساس ناامنی هستیم.

روش تحقیق:

پیمایش از جمله روش هایی است که برای بررسی ویژگی های یک جامعه ی آماری بکار می رود. در این روش ارتباط بین متغیرها مورد بررسی قرار می گیرد (دواس؛ ۱۳۸۶: ۱۳، ۱۴). اما از آنجا که در گروه های بزرگ، هنگامی که مقایسه ی دقیق رفتار گروه ها با یکدیگر مطرح می شود باید از مقیاس های دقیق، قابل اطمینان و یک شکلی برای مقایسه و سنجش تعداد زیاد پاسخگویان استفاده کنیم. تکنیک پرسشنامه به این هدف ایده آل نزدیک تر و ساده ترین راه تهیه داده های ساختمان است (رفیع پور؛ ۱۳۸۴: ۲۹۶). بر این اساس در این مطالعه از روش پیمایش استفاده شده است.

ابزار گردآوری اطلاعات

ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه است که در آن برای سنجش متغیرهای مربوطه از سوال های بسته استفاده می گردد.

جامعه آماری و تعیین اندازه نمونه

جامعه آماری هر تحقیقی مجموعه‌ای از افراد یا واحدهائی است که دارای حداقل یک صفت مشترک باشند (سرمه و دیگران، ۱۳۸۰: ۷۷). جامعه آماری در تحقیق حاضر، زنان و مردان شهر تهران می باشد. با توجه به امکانات تحقیق و عدم ضرورت سرشماری کامل، می‌خواهیم از میان این افراد تعدادی را به عنوان نمونه انتخاب نمائیم. نمونه‌گیری به عنوان یک ابزار تحقیق می‌کند به تسهیل گردآوری اطلاعات می‌انجامد. هر چه تعداد افراد بیشتر باشد، وقت و هزینه بیشتری صرف می‌شود. بنابراین بررسی از طریق نمونه‌گیری نسبت به بررسی از طریق پوشش کامل یا سرشماری دارای مزایای زیر می‌باشد: الف) هزینه آن کمتر است. ب) چون به تعداد کمتری مصاحبه کننده (آمارگیر) احتیاج است می‌توان آنها را در سطح بالاتری انتخاب نمود. پ) این تعداد محدود را می‌توان بهتر آموزش داد. ت) در هر مصاحبه می‌توان وقت و دقت بیشتری صرف نمود. ث) در هر مصاحبه می‌توان تعداد بیشتری سؤال مطرح کرد. ج) کل زمان لازم برای انجام مصاحبه و محاسبه و تجزیه و تحلیل ارقام کمتر است. یکی از مسائل مهمی که در نمونه‌گیری مطرح است اندازه نمونه و تناسب حجمی آن است. تناسب حجمی نمونه مورد مطالعه در آن است که بخش مورد مطالعه حجم کافی و مناسب داشته باشد، به طوری که از نظر کمی نیز بتوان آن را نمایشگری از جامعه آماری تلقی کرد و نتایج مطالعه را به جامعه تعمیم داد. به منظور تعیین حجم نمونه ساده ترین روش استفاده از فرمول کوکران است که پرکاربردترین روش به حساب می‌آید. که در این پژوهش ۳۸۴ نفر به عنوان نمونه مورد بررسی قرار گرفت.

روش نمونه‌گیری

بطور کلی، نمونه‌گیری به دو نوع کلی تقسیم می‌شود: نمونه‌گیری احتمالی ۱ و نمونه‌گیری غیر احتمالی ۲. نمونه‌گیری احتمالی، نمونه‌گیری است که در آن هر فرد جمعیت شانس (احتمال) برابری یا دست کم معینی برای انتخاب شدن دارد. در حالی که در نمونه‌گیری غیراحتمالی پاره‌ای از افراد شانس بیشتر ولی نامعینی برای انتخاب شدن دارند. نمونه‌گیری احتمالی بر نمونه‌گیری غیراحتمالی برتری دارد چه به احتمال زیاد موجد نمونه معرف بوده و امکان برآورد دقت نمونه را فراهم می‌سازد. نمونه‌گیری احتمالی به چهار نوع اصلی تقسیم می‌شود: نمونه‌گیری تصادفی ساده ۳، نمونه‌گیری سیستماتیک ۴، نمونه‌گیری طبقه بندی ۵ و نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای ۶. انتخاب هر یک از این انواع به ماهیت مسئله تحقیق، وجود چارچوب نمونه‌گیری مناسب، هزینه سطح دقت مطلوب در نمونه و روش گردآوری داده‌ها بستگی دارد. شیوه نمونه‌گیری در این تحقیق نمونه‌گیری جامعه در دسترس می‌باشد.

تحلیل پرسشنامه

برای اندازه‌گیری و سنجش پرسشنامه برای پاسخگویی از مقیاس درجه بندی پنج عاملی لیکرت استفاده گردیده است که عبارتند از بسیار کم، کم، متوسط، زیاد، بسیار زیاد و به ترتیب نمره ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ در نظر گرفته شده‌اند. سوالات این پرسشنامه، به منظور سنجش فرضیات تحقیق به تفکیک زیر تنظیم شده است:

¹ - Probability

² - Non Probability

³ - Simple Random Sampling

⁴ - Systematic Sampling

⁵ - Stratified Sampling

⁶ - Multistage Cluster Sampling

جدول ۳-۱: تحلیل پرسشنامه

سوال	مؤلفه
۱-۶	متغیرهای زمینه ای
۷-۱۸	عملکرد کالبدی مدیریت شهری
۱۹-۲۹	عملکرد اجتماعی- فرهنگی مدیریت شهری
۳۰-۳۴	عملکرد اقتصادی مدیریت شهری
۳۵-۳۸	امنیت شغلی
۳۹-۴۲	امنیت جانی
۴۳-۴۴	امنیت مالی
۴۵-۴۷	امنیت سیاسی
۵۰-۴۵	توسعه پایدار

تعیین اعتبار و روایی گویه ها

مسئله اعتبار به منظور دست یابی به اینکه ابزار سنجش چه چیزی را می سنجد و تا چه اندازه از لحاظ سنجش موضوع کارا بوده است، اهمیت می یابد. اعتبار یا Validity با این سؤال که آیا واقعاً این ابزار آنچه را که او می خواهد اندازه گیری کند، اندازه می گیرد یا نه؟ سروکار دارد. کاملاً روشن است که جمع آوری دلایل برای ایجاد اطمینان در مورد اینکه وسیله اندازه گیری، واقعاً متغیر یا پدیده مورد بررسی را اندازه گیری میکند، همیشه جزء ضروریات یک تحقیق دقیق است. در تحقیق حاضر از اعتبار صوری (تائید استاد راهنما و تعدادی از صاحب نظران) بهره گرفته شده است.

مسئله دیگر، مسئله روایی و پایایی (Reliability) می باشد. برای بررسی اینکه آیا روش انتخاب شده، موضوع مورد نظر را به طور دقیق می سنجد یا نه، روایی اهمیت پیدا می کند. یکی از روش های تعیین میزان روایی گویه ها، روش آزمون کرونباخ آلفا^۷ می باشد. در واقع با اینکار می خواهیم ببینیم تا چه حد برداشت پاسخگویان از سوالات مربوط به یک شاخص بوده است.

برای سنجش اعتبار گویه ها نیز استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بین و بیش از ۰٫۵ - ۰٫۶ باشد، اعتبار نسبی گویه ها و لذا مفهوم مورد نظر را تصدیق می کند (فیروزآبادی و دیگران؛ ۱۳۸۵: ۲۱۰). برای افزایش مقدار آلفا و در نتیجه مقدار پایایی مقیاس باید همه گویه های ناپایدار را حذف کرد. بدین منظور باید دید با حذف هر گویه معین مقدار آلفا چقدر می شود (همان).

در تحقیق حاضر با استفاده از این روش پایایی مقیاس ها مورد سنجش قرار گرفته و نتایج زیر بدست آمده است:

جدول ۲: ضریب آلفای کرونباخ برای متغیرهای مستقل و وابسته

متغیر	ضریب آلفا
کالبدی - فیزیکی	۰٫۸۵
اجتماعی - فرهنگی	۰٫۸۸
اقتصادی	۰٫۶۶

^۷ Cronbach alpha method

متغیر	ضریب آلفا
امنیت شغلی	۰,۶۱
امنیت جانی	۰,۸۲
امنیت مالی	۰,۸۳
امنیت سیاسی	۰,۸۴
توسعه پایدار	۰,۷۹

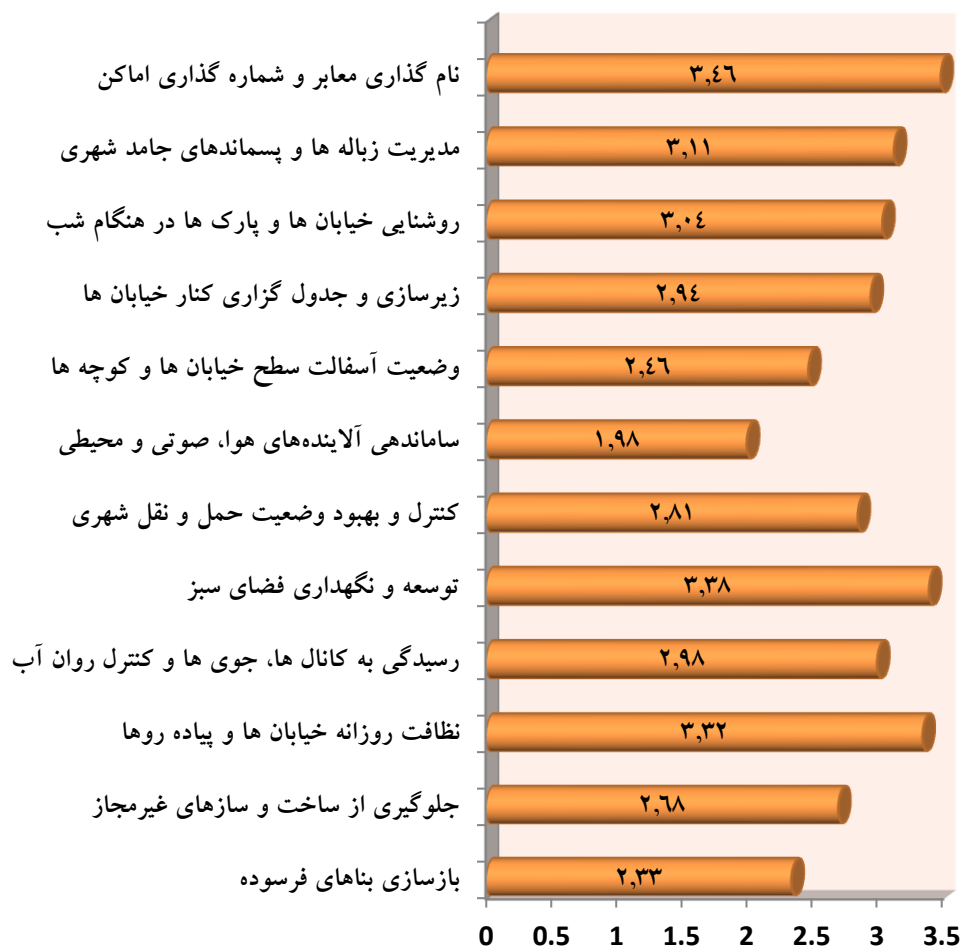
❖ عملکرد کالبدی مدیریت شهری

جدول ۳ توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد کالبدی و فیزیکی مدیریت شهری را نشان می دهد. چنانکه مشاهده می شود، به منظور سنجش میزان رضایت افراد از عملکرد کالبدی مدیریت شهری از ۱۲ گویه استفاده شده است. با توجه به نتایج به دست آمده، افراد مورد مطالعه از نام گذاری معابر و شماره گذاری اماکن (۳,۴۶)، توسعه و نگهداری فضای سبز (۳,۳۸)، نظافت روزانه خیابان ها و پیاده روها (۳,۳۲) و روشنایی خیابان ها و پارک ها در هنگام شب (۳,۰۴) رضایت بیشتری داشته اند. همچنین کمترین رضایت نیز از عملکرد در زمینه ساماندهی آلاینده های هوا، صوتی و محیطی با میانگین ۱,۹۸ می باشد.

جدول ۳ توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد کالبدی و فیزیکی مدیریت شهری

ردیف	شاخص	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
۱	بازسازی بناهای فرسوده	۱۳۰	۵۲	۱۴۶	۵۶	۰	۲,۳۳
		۳۳,۹	۱۳,۵	۳۸,۰	۱۴,۶	۰,۰	
۲	جلوگیری از ساخت و سازهای غیرمجاز	۷۶	۹۱	۱۱۲	۹۱	۱۴	۲,۶۸
		۱۹,۸	۲۳,۷	۲۹,۲	۲۳,۷	۳,۶	
۳	نظافت روزانه خیابان ها و پیاده روها	۶	۴۱	۱۶۴	۱۶۹	۴	۳,۳۲
		۱,۶	۱۰,۷	۴۲,۷	۴۴,۰	۱,۰	
۴	رسیدگی به کانال ها، جوی ها و کنترل روان آب	۲۱	۱۰۴	۱۳۳	۱۱۵	۱۱	۲,۹۸
		۵,۵	۲۷,۱	۳۴,۶	۲۹,۹	۲,۹	
۵	توسعه و نگهداری فضای سبز	۱۲	۴۲	۱۵۹	۱۳۰	۴۱	۳,۳۸
		۳,۱	۱۰,۹	۴۱,۴	۳۳,۹	۱۰,۷	
۶	کنترل و بهبود وضعیت حمل و نقل شهری	۵۱	۸۵	۱۳۸	۱۰۶	۴	۲,۸۱
		۱۳,۳	۲۲,۱	۳۵,۹	۲۷,۶	۱,۰	
۷	ساماندهی آلاینده های هوا، صوتی و محیطی	۱۱۳	۱۷۴	۹۰	۷	۰	۱,۹۸
		۲۹,۴	۴۵,۳	۲۳,۴	۱,۸	۰,۰	

ردیف	شاخص	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
۸	وضعیت آسفالت سطح خیابان ها و کوچه ها	۶۵	۱۲۵	۱۴۸	۴۶	۰	۲,۴۶
		۱۶,۹	۳۲,۶	۳۸,۵	۱۲,۰	۰,۰	
۹	زیرسازی و جدول گذاری کنار خیابان ها	۱۱	۷۹	۲۱۹	۷۱	۴	۲,۹۴
		۲,۹	۲۰,۶	۵۷,۰	۱۸,۵	۱,۰	
۱۰	روشنایی خیابان ها و پارک ها در هنگام شب	۱۴	۱۱۰	۱۲۶	۱۱۶	۱۸	۳,۰۴
		۳,۶	۲۸,۶	۳۲,۸	۳۰,۲	۴,۷	
۱۱	مدیریت زباله ها و پسماندهای جامد شهری	۱۸	۷۸	۱۳۱	۱۵۷	۰	۳,۱۱
		۴,۷	۲۰,۳	۳۴,۱	۴۰,۹	۰,۰	
۱۲	نام گذاری معابر و شماره گذاری اماکن	۱۵	۱۷	۱۴۲	۱۹۶	۱۴	۳,۴۶
		۳,۹	۴,۴	۳۷,۰	۵۱,۰	۳,۶	

نمودار ۱ توزیع میانگین به لحاظ میزان رضایت افراد از عملکرد کالبدی و فیزیکی مدیریت شهری

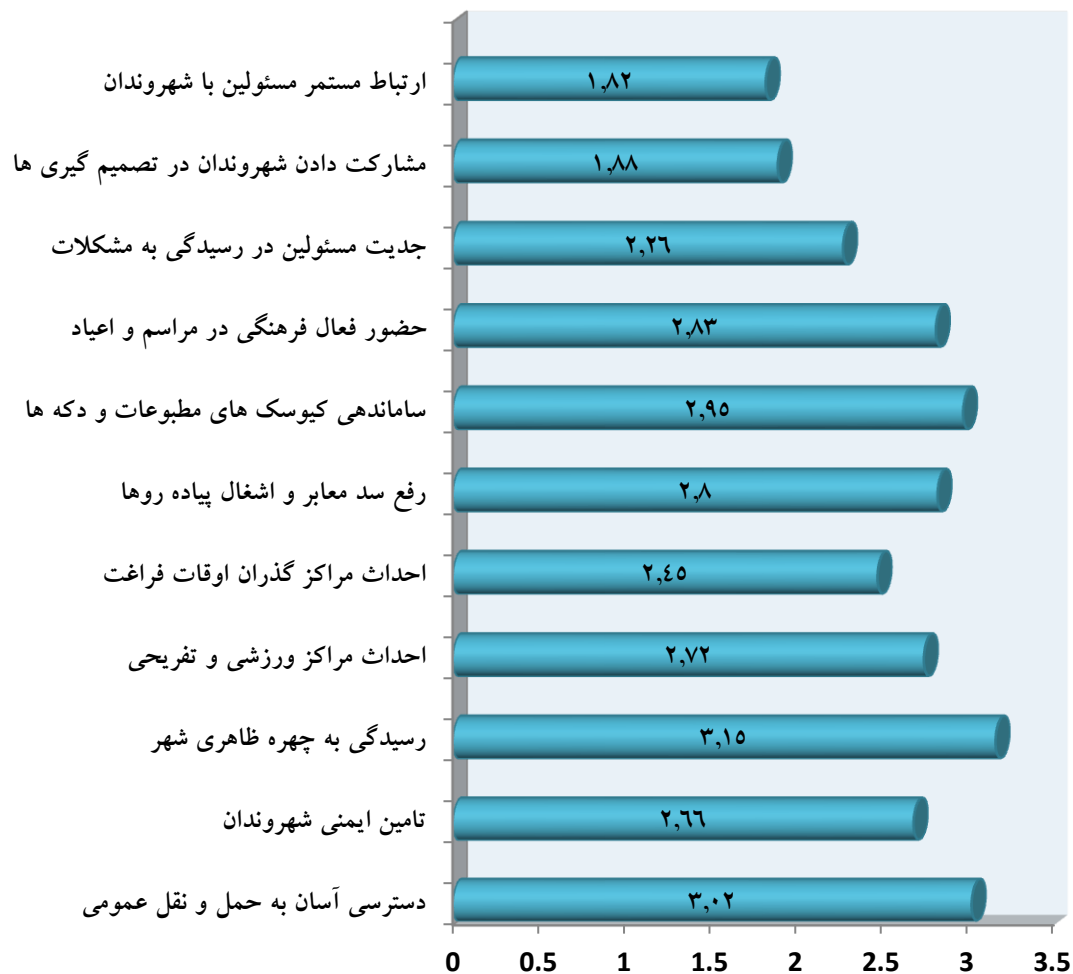
❖ عملکرد اجتماعی و فرهنگی مدیریت شهری

جدول ۴-۸ توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد اجتماعی و فرهنگی مدیریت شهری را نشان می دهد. چنانکه مشاهده می شود، به منظور سنجش میزان رضایت افراد از عملکرد مدیریت شهری در این زمینه از ۱۱ گویه استفاده شده است. با توجه به نتایج به دست آمده، افراد مورد مطالعه از رسیدگی به چهره ظاهری شهر (۳،۱۵)، دسترسی آسان به حمل و نقل عمومی (۳،۰۲)، و ساماندهی کیوسک های مطبوعات و دکه ها (۲،۹۵) رضایت بیشتری داشته اند. همچنین کمترین رضایت نیز از عملکرد در مشارکت دادن شهروندان در تصمیم گیری ها با میانگین ۱،۸۸ و ارتباط مستمر مسئولین با شهروندان با میانگین ۱،۸۲ می باشد.

جدول ۴: توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد اجتماعی و فرهنگی مدیریت شهری

ردیف	شاخص	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
۱	دسترسی آسان به حمل و نقل عمومی	۴۳	۵۴	۱۶۶	۹۴	۲۷	۳،۰۲
		۱۱،۲	۱۴،۱	۴۳،۲	۲۴،۵	۷،۰	
۲	تامین ایمنی شهروندان	۵۶	۹۶	۱۵۴	۷۸	۰	۲،۶۶
		۱۴،۶	۲۵،۰	۴۰،۱	۲۰،۳	۰،۰	
۳	رسیدگی به چهره ظاهری شهر	۶	۵۸	۲۲۹	۵۶	۳۵	۳،۱۵
		۱،۶	۱۵،۱	۵۹،۶	۱۴،۶	۹،۱	
۴	احداث مراکز ورزشی و تفریحی	۴۰	۸۹	۱۹۲	۶۳	۰	۲،۷۲
		۱۰،۴	۲۳،۲	۵۰،۰	۱۶،۴	۰،۰	
۵	احداث مراکز گذران اوقات فراغت	۷۵	۱۲۹	۱۱۱	۶۹	۰	۲،۴۵
		۱۹،۵	۳۳،۶	۲۸،۹	۱۸،۰	۰،۰	
۶	رفع سد معابر و اشغال پیاده روها	۴۷	۱۰۷	۱۳۴	۶۹	۲۷	۲،۸
		۱۲،۲	۲۷،۹	۳۴،۹	۱۸،۰	۷،۰	
۷	ساماندهی کیوسک های مطبوعات و دکه ها	۲۴	۱۱۱	۱۳۵	۸۷	۲۷	۲،۹۵
		۶،۳	۲۸،۹	۳۵،۲	۲۲،۷	۷،۰	
۸	حضور فعال فرهنگی در مراسم و اعیاد	۱۷	۱۲۰	۱۶۷	۷۱	۹	۲،۸۳
		۴،۴	۳۱،۳	۴۳،۵	۱۸،۵	۲،۳	
۹	جدیت مسئولین در رسیدگی به مشکلات	۸۱	۱۶۲	۱۰۷	۲۷	۷	۲،۲۶
		۲۱،۱	۴۲،۲	۲۷،۹	۷،۰	۱،۸	
۱۰	مشارکت دادن شهروندان در تصمیم گیری	۱۵۴	۱۳۷	۸۰	۱۳	۰	۱،۸۸

ردیف	شاخص	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
	ها	۴۰,۱	۳۵,۷	۲۰,۸	۳,۴	۰,۰	
۱۱	ارتباط مستمر مسئولین با شهروندان	۱۶۳	۱۵۴	۴۱	۲۶	۰	۱,۸۲
	درصد	۴۲,۴	۴۰,۱	۱۰,۷	۶,۸	۰,۰	

نمودار ۲ توزیع میانگین به لحاظ میزان رضایت افراد از عملکرد اجتماعی و فرهنگی مدیریت شهری

❖ عملکرد اقتصادی مدیریت شهری

جدول ۴-۹ توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد اقتصادی مدیریت شهری را نشان می دهد. چنانکه مشاهده می شود، به منظور سنجش میزان رضایت افراد از عملکرد مدیریت شهری در این زمینه از ۵ گویه استفاده شده است. با توجه به نتایج به دست آمده، افراد مورد مطالعه از نرخ اجاره بهاء (۳,۶۰)، نوسان قیمت زمین

مسکونی (۳,۴۲)، و نوسان قیمت زمین تجاری (۳,۴۰) رضایت بیشتری داشته اند. همچنین کمترین رضایت نیز از عملکرد در مشارکت وجود برنامه های اشتغال در منطقه با میانگین ۱,۸۰ می باشد.

جدول ۵ توزیع درصد فراوانی افراد مورد بررسی به لحاظ میزان رضایت از عملکرد اقتصادی

مدیریت شهری

ردیف	شاخص		خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین
۱	وجود برنامه های اشتغال در منطقه	تعداد	۱۸۵	۱۲۲	۴۵	۳۲	۰	۱,۸۰
		درصد	۴۸,۰۲	۳۱,۸	۱۱,۷	۸,۳	۰,۰	
۲	میزان درآمد ساکنین منطقه	تعداد	۲۱	۱۰۵	۲۰۷	۳۸	۱۳	۲,۷۸
		درصد	۵,۵	۲۷,۳	۵۳,۹	۹,۹	۳,۴	
۳	نوسان قیمت زمین تجاری	تعداد	۹	۵۴	۱۲۵	۱۶۸	۲۸	۳,۴۰
		درصد	۲,۳	۱۴,۱	۳۲,۶	۴۳,۸	۷,۳	
۴	نوسان قیمت زمین مسکونی	تعداد	۴	۴۴	۱۵۰	۱۵۹	۲۷	۳,۴۲
		درصد	۱,۰	۱۱,۵	۳۹,۱	۴۱,۴	۷,۰	
۵	نرخ اجاره بهاء	تعداد	۵۸	۱۱	۵۲	۱۶۷	۹۶	۳,۶۰
		درصد	۱۵,۱	۲,۹	۱۳,۵	۴۳,۵	۲۵,۰	

نمودار ۳ توزیع میانگین به لحاظ میزان رضایت افراد از عملکرد اقتصادی مدیریت شهری

آزمون فرضیات:

فرضیه اول: عملکرد مدیریت شهری در امنیت اجتماعی شهروندان تاثیر گذار است.

برای آزمون این فرضیه از همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که رابطه معناداری و مستقیمی میان عملکرد مدیریت شهری و توسعه پایدار وجود دارد. ضریب همبستگی $0/678$ و سطح معناداری $0/000$ است. در اینجا می توان انتظار داشت که با بهبود عملکرد مدیریت شهری، توسعه پایدار ارتقاء می یابد و برعکس.

جدول ۶ نتایج آزمون پیوستگی پیرسون بین عملکرد مدیریت شهری و توسعه پایدار

آزمون آماری	عملکرد مدیریت شهری و توسعه پایدار
ضریب همبستگی پیرسون	$0,678$
سطح معناداری	$0/000$
تعداد معتبر	۳۸۴

فرضیه دوم: عملکرد مدیریت شهری در امنیت شغلی شهروندان تاثیر گذار است.

نتایج به دست آمده از انجام آزمون پیرسون بین دو متغیر عملکرد مدیریت شهری با امنیت شغلی رابطه معناداری را نشان می دهد. ضریب همبستگی این رابطه $0/297$ و سطح معناداری آن $0,000$ است. گرچه این رابطه ضعیف است ولی می توان نتیجه گرفت هر چه مدیریت شهری عملکرد بهتری داشته باشد، می تواند باعث ارتقاء امنیت شغلی افراد گردد.

جدول ۷ نتایج آزمون پیوستگی پیرسون بین عملکرد مدیریت شهری با امنیت شغلی

آزمون آماری	عملکرد مدیریت شهری با امنیت شغلی
ضریب همبستگی پیرسون	$0,297$
سطح معناداری	$0,000$
تعداد معتبر	۳۸۴

فرضیه سوم: عملکرد مدیریت شهری در امنیت جانی شهروندان تاثیر گذار است.

آزمون همبستگی پیرسون بیانگر این امر است که بین عملکرد مدیریت شهری و امنیت جانی رابطه معناداری وجود دارد. ضریب همبستگی $0/533$ و سطح معناداری $0,000$ است. نتایج نشان می دهد که بهبود عملکرد مدیریت شهری می تواند امنیت جانی افراد را افزایش دهد.

جدول ۸ نتایج آزمون پیوستگی پیرسون بین عملکرد مدیریت شهری با امنیت جانی

آزمون آماری	عملکرد مدیریت شهری با امنیت جانی
ضریب همبستگی پیرسون	$0,533$
سطح معناداری	$0,000$
تعداد معتبر	۳۸۴

فرضیه چهارم: عملکرد مدیریت شهری در امنیت مالی شهروندان تاثیر گذار است.

برای آزمون این فرضیه از همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که رابطه معناداری و مستقیمی میان عملکرد مدیریت شهری با امنیت مالی وجود دارد. ضریب همبستگی $0/658$ و سطح معناداری $0,000$ است. در اینجا می توان انتظار داشت که با بهبود عملکرد مدیریت شهری، امنیت مالی افراد نیز ارتقاء یابد.

جدول ۹ نتایج آزمون پیوستگی پیرسون بین عملکرد مدیریت شهری و امنیت مالی

آزمون آماری	عملکرد مدیریت شهری با امنیت مالی
ضریب همبستگی پیرسون	۰,۶۵۸
سطح معناداری	۰,۰۰۰
تعداد معتبر	۳۸۴

فرضیه پنجم: عملکرد مدیریت شهری در امنیت سیاسی شهروندان تاثیر گذار است.

نتایج به دست آمده از انجام آزمون پیرسون بین دو متغیر عملکرد مدیریت شهری با امنیت سیاسی رابطه معناداری را نشان می دهد. ضریب همبستگی این رابطه ۰/۴۹۱ و سطح معناداری آن ۰,۰۰۰ است. می توان نتیجه گرفت هر چه مدیریت شهری عملکرد بهتری داشته باشد، می تواند باعث ارتقاء امنیت سیاسی افراد گردد.

جدول ۱۰ نتایج آزمون پیوستگی پیرسون بین عملکرد مدیریت شهری و امنیت سیاسی

آزمون آماری	عملکرد مدیریت شهری با امنیت سیاسی
ضریب همبستگی پیرسون	۰,۴۹۱
سطح معناداری	۰,۰۰۰
تعداد معتبر	۳۸۴

نتیجه گیری

توسعه پایدار شهری به دلایل زیادی مهم است، از مزایای اقتصادی بلندمدت گرفته تا بهبود کیفیت زندگی و کاهش اثرات محیط زیستی. با سرمایه گذاری در طرح های پایدار، شهرها می توانند شغل و رشد ایجاد کنند و در عین حال مصرف انرژی، اتلاف و آلودگی را کاهش دهند. دومین دلیل اصلی که چرا توسعه پایدار شهری بسیار ضروری است، مزایای اقتصادی آن است. با سرمایه گذاری در ابتکارات و اقدامات پایدار، شهرها می توانند خود را برای کسب و کارها جذاب تر کنند، شرکت های جدید را جذب و شغل ایجاد کنند. استفاده از استراتژی های بهره وری انرژی می تواند هزینه های عملیاتی را کاهش دهد و کسب و کارها را سودآورتر کند. علاوه بر این، کاهش میزان زباله های تولید شده توسط شهرها می تواند هزینه خدمات شهری را کاهش دهد و بودجه را برای سایر خدمات ضروری مانند مراقبت های بهداشتی، آموزشی و مسکن آزاد کند. علاوه بر این، با سرمایه گذاری در پروژه های عمومی و طرح هایی که کیفیت زندگی را افزایش می دهند، مانند بهبود حمل و نقل عمومی، ساکنان شهرها بهتر می توانند به فرصت های شغلی و آموزشی دسترسی پیدا کنند.

منابع و مآخذ

آقاجانی، محمد. (۱۳۸۸). بررسی عملکرد مدیریت شهری در توسعه کالبدی و فضایی شهر اصفهان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.

ایات، بهرام (۱۳۸۸). جامعه شناسی احساس امنیت. تهران: انتشارات امیرکبیر.

افتخاری، علی اصغر (۱۳۸۲). مراحل بنیادین اندیشه در مطالعات امنیتی. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.

ایزدی خرامه، حسین (۱۳۸۳) روند تبدیل روستا به شهر در ایران، چالش ها، مزایا و معایب مجموعه مقالات همایش مسایل شهرسازی ایران، جلسه ۱: ساخت کالبد شهر، دانشگاه شیراز

- بصیری، محمد علی (۱۳۸۰). تحولات مفهوم امنیت ملی. فصلنامه اطلاعات سیاسی اقتصادی، ۷ و ۸.
- بوزان، باری (۱۳۷۸)، مردم، دولت ها و هراس، ترجمه پژوهشکده مطالعات راهبردی، تهران، انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی
- حبیبی، سید محسن. (۱۳۸۳) از شار تا شهر. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، چاپ پنجم
- جمالی نژاد، مهدی (۱۳۸۹). راهکارهای فعال سازی مساجد در ارتقای امنیت اجتماعی. نوزدهمین اجلاس سراسری نماز، بیرجند.
- رضوانی، محمدرضا (۱۳۸۷)، مقدمه ای بر برنامه ریزی توسعه روستایی در ایران، تهران: نشر قومس.
- رفیع پور، فرامرز (۱۳۸۴)، توسعه و تضاد، تهران، شرکت سهامی انتشار، چاپ ششم
- زاهدانی زاهد، سید سعید و محسن زهری، ۱۳۹۱، مدیریت شهری و تبیین مشارکت اجتماعی شهروندان در شهرداری، مطالعات جامعه شناختی شهری، شماره ۵.
- دهخدا، علی اکبر (۱۳۸۵). لغت نامه دهخدا. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، مؤسسه لغت نامه دهخدا.
- دی.ای دواس (۱۳۷۶) پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، نشر نی.
- سعیدی، عباس (۱۳۸۷)، دانشنامه مدیریت شهری و روستایی، مؤسسه فرهنگی، اطلاع رسانی و مطبوعاتی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور، تهران.
- سعیدنیا، احمد. (۱۳۷۹) مدیریت شهری، انتشارات سازمان شهرداریهای کشور.
- شیعه، اسماعیل (۱۳۸۸)، مقایسه محله های تهران با معیارهای یک محله پایدار از نظرگاه شهرسازی، مجموعه مقالات همایش توسعه پایدار محلی، تهران، انتشارات طرح نو، جلد ۲
- شیعه، اسماعیل. (۱۳۸۳) مقدمه ای بر مبانی برنامه ریزی شهری، چاپ چهاردهم، دانشگاه علم و صنعت ایران.
- شیعه، اسماعیل (۱۳۸۲)، لزوم تحول مدیریت شهری در ایران، مجله ی جغرافیا و توسعه، زاهدان.
- صالحی امیر، سیدرضا و افسر افشاری نادری (۱۳۹۰). مبانی نظری و راهبردی مدیریت ارتقای امنیت اجتماعی و فرهنگی در تهران، راهبرد، ۵۹، ۴۹-۷۶.
- صرافی و دیگران (۱۳۷۹)، مفهوم، مبانی و چالش های مدیریت شهری، فصلنامه مدیریت شهری، سال اول، شماره ۲
- صدیق سروسستانی، رحمت الله (۱۳۷۲). بررسی روابط همسایگی در شهر تهران. تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی.
- صمدی بگه جان، جمیل (۱۳۸۴)، امنیت اجتماعی در شهر سمنج، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران
- صیدایی، سید اسکندر (۱۳۸۷)، برنامه ریزی روستایی در ایران، اصفهان، انتشارات جهاد دانشگاهی
- ضرابی و جمالی نژاد (۱۳۸۹)، بررسی نقش مدیریت هماهنگ شهری در تحقق بخشی میزان امنیت اجتماعی، مدیریت شهری، شماره ۲۶، پاییز و زمستان
- عمید، حسن (۱۳۶۰). فرهنگ عمید. تهران: نشر امیرکبیر.
- علوی تبار، علیرضا (۱۳۷۹)، الگوی مشارکت شهروندان در اداره امور شهرها (تجارب جهانی و ایران)، جلد اول، انتشارات سازمان شهرداریها.

- فرجامی، محمدرضا. (۱۳۸۳) ابعاد هویت شهری. مجموعه مقالات همایش مسائل شهرسازی ایران. جلد ۱ ساخت کالبد شهری. شیراز: دانشکده هنر و معماری دانشگاه شیراز.
- فکوهی، ناصر (۱۳۸۳) انسان شناسی شهری. تهران: نشرنی چاپ دوم.
- کاظمیان و همکاران (۱۳۹۰)، ارزیابی عملکرد مدیریت شهری در پایداری محله ای ناحیه دو شهرداری منطقه ۴ تهران، تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، شماره ۲۱، تابستان ۱۳۹۰
- کاظمیان، غلامرضا، سعیدی رضوانی، نوید (1382) ، امکان سنجی واگذاری وظایف جدید به شهرداری ها، تهران، انتشارات سازمان شهرداری ها، جلد اول، چاپ دوم
- کانی و همکاران (۱۳۹۳) بررسی میزان رضایت حاشیه نشینان از عملکرد مدیریت شهری و نقش آنان در توسعه فضایی و کالبدی شهر بابل، جغرافیا و آمایش شهری - منطقه ای، شماره ۱۲، پاییز ۱۳۹۳
- کماسی و حسینی (۱۳۹۳)، تبیین رابطه بین عملکرد مدیریت شهری و سرمایه اجتماعی شهروندان، پژوهش های برنامه ریزی فضایی، شماره سوم، پاییز
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۸) تجدد و تشخص :جامعه و هویت شخصی در عصر جدید، ترجمه ناصر موفقیان، تهران، نشرنی.
- مزینی، منوچهر . (1378) سیر تحول مدیریت شهری در ایران، مرکز مطالعات برنامه ریزی شهری، وزارت کشور.
- نصیری، قدیر (۱۳۹۱). درآمدی نظری بر امنیت جامعه ای (مفاهیم، مولفه ها و نظریه ها). تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- نویدینا، منیژه (۱۳۸۲)، چندگانگی امنیت، مطالعات امنیت اجتماعی، شماره دوم
- یحیی پور، مهدی، هاشمی، سید مناف، (۱۳۹۰) اصول و مبانی مدیریت خدمات شهری در شهرداری، چاپ اول، انتشارات سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور.

Flanagan, W. C., Contemporary Urban Society, University Press, Cambridge, England, 1993
 McGill, R, (1998) "Urban Management in Development Countries", Cities, Vol 15, No 6
 Parker, S, (2004) Urban Theory & Urban Experience, routledge - chakraberty, b.k(2001), "urban management: concepts, principles, techniques and education", cities, Vol 21, no 5